

ประวัติวัดศรีโพธิ์(ใหม่ศรีโพธิ์)

วัดใหม่ศรีโพธิ์ เป็นวัดโบราณสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี มีอาณาเขตติดต่อกับวัดพรหมกัณฑ์ธาราม(วัดใหม่) ซึ่งวัดใหม่นี้มีหลักฐานแผ่นศิลาจารึกหน้าอุโบสถว่า ท้าวพรหมกันคาน เป็นผู้สร้างขึ้นเมื่อราว พ.ศ. ๒๒๕๒ ในแผ่นดินสมเด็จพระบรมโกศ เข้าใจว่าวัดศรีโพธิ์คงจะสร้างในยุคสมัยเดียวกัน และได้มีพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๓๐๐ เวลาได้ผู้เลื่อมถึงประมาณ พ.ศ. ๒๓๐๘-๒๓๐๙ หนีมาได้ออกกองทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาโดยพม่าได้ตั้งทัพล้อมกรุงศรีอยุธยาหลายครั้งจนถึงบริเวณทุ่งศรีโพธิ์(วัดศรีโพธิ์) เพื่อเข้าตีกรุงศรีอยุธยา ทางกรุงศรีอยุธยาได้ทำการสู้รบ ทำการยิงปืนใหญ่ดล่นค่ายพม่าแห่งนี้(วัดศรีโพธิ์) ทำให้ข้าศึกได้รับความเสียหายเป็นอย่างมาก แต่วัดศรีโพธิ์แห่งนี้ไม่ได้รับความเสียหาย จนกระทั่งกรุงศรีอยุธยาได้เสียกรุงแก่ทัพพม่าเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ วัดศรีโพธิ์ได้กลายเป็นวัดร้าง และมาได้รับการบูรณะปฏิสังขรณ์ อีกครั้งในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ค่อมมา พ.ศ. ๒๔๑๕ ทางราชการและคณะสงฆ์จึงประกาศให้วัดศรีโพธิ์และวัดพรหมกัณฑ์ธารามรวมเข้าด้วยกันแล้วขนานนามใหม่ว่า “วัดใหม่ศรีโพธิ์” จนถึงวันนี้ และได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์อุโบสถขึ้นใหม่ โดยการสร้างครอบอุโบสถเก่าทั้งหลัง ดังปรากฏทุกวันนี้ สรุปได้ว่า “วัดศรีโพธิ์” (ใหม่ศรีโพธิ์) แห่งนี้มีอายุถึง ๒๕๕ ปี และมีสิ่งสำคัญ ได้แก่ พระพุทธรูปสมัยสุโขทัย - ลพบุรี - อยุธยา - เจดีย์พระธาตุประจักษ์ - รอยพระพุทธรูปบาทจำลอง - ใบเสมา - แผ่นศิลาจารึก (สมัยสมเด็จพระบรมโกศ) ที่ควรเคารพกราบไหว้เป็นอย่างยิ่ง และคันธธาสถานเก่าแก่ - สวนป่าอันร่มเย็น วัดศรีโพธิ์ ตั้งอยู่เลขที่ ๖/๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐ พระอธิการสงวน อดุลโว เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน

ทว.๐-๓๕๒๕-๑๑๕๖, ๐๘-๕๐๓๑-๕๕๐๔

ความสำคัญของตำบลคลองสระบัว

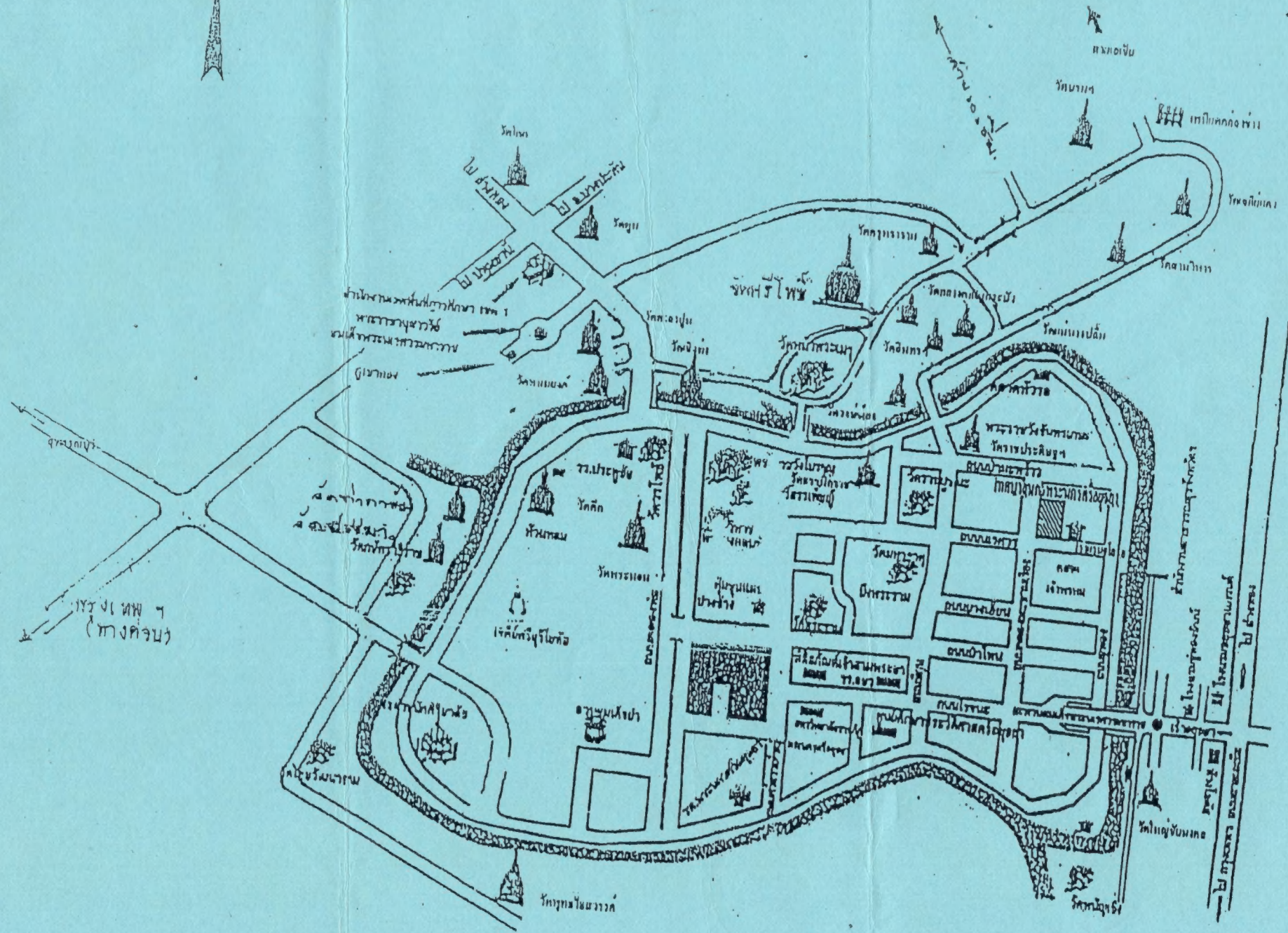
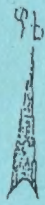
ตามพงศาวดารกล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญตอนหนึ่งว่า ในสมัยสมเด็จพระบรมโกศขึ้นเป็นเจ้าแผ่นดินปกครองอยุธยาอยู่นั้น พระองค์มีมเหสีของพระองค์มเหสีองค์จ้าวพระนามว่า “จิตติ” ส่วนฝ่ายชายพระนามว่า “ศรีสุดาจันทร์” สมเด็จพระบรมโกศทรงหลงใหลมเหสีฝ่ายชายเป็นอันมาก แม้แต่งานราชการก็ทรงรับฟังพระนางด้วย ค่อมมานางได้กระทำกับนาบุญกุศลที่ค่อมถวายงานขับกล่อมให้ทั้งสองพระองค์ แล้วท้าวศรีสุดาจันทร์ก็กราบทูลให้แต่งตั้งนางบุญศรีขึ้นเป็นขุนเรศวรเทศ หรือ ขุนจิราธร ครั้นสมเด็จพระบรมโกศสวรรคต ท้าวศรีสุดาจันทร์ก็กำกัฏดูแลบ้านเมืองขึ้น และภายหลังออกขุนจิราธรขึ้นเป็นกษัตริย์คู่กับพระองค์ ขุนจิราธรนี้เมื่อขึ้นเป็นใหญ่ก็ใช้อำนาจตามอำเภอใจ จนบรรดา พระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการทั้งปวงพากันเคืองเคืองต่างๆ ก็คิดใคร่กำจัดขุนจิราธรอยู่เป็นนิจ ค่อมมาพระยาตากโหมพระที่เลื่องพระเกียรติเป็นพระยาวังหลวงใหญ่ของสมเด็จพระบรมโกศร่วมมือกับพระพิเรนทรที่คิดจะกำจัดขุนจิราธรเสีย จึงเลื่องเตือนว่าใครมีบุญญาธิการ จึงกำหนดเทียนของพระที่เลื่องหนึ่ง และ ขุนจิราธรอีกหนึ่งเล่ม ป่าวกว่าเทียนของขุนจิราธรคำเองเหมือนคนคืบ ผลเลื่องทาททำให้พระยาตากโหมและพระพิเรนทรเทพอินทโยนิก จึงวางแผนการขุดลอให้ขุนจิราธรไปกลิ้งร่างเผือกในแขวงเมืองสุวรรณภูมิข้างทิศเหนือ ครั้นถึงการเผด็จไปกลิ้งร่างของขุนจิราธร พระยาตากโหมและพระพิเรนทรเทพตั้งไพร่พลคอยดักรออยู่ ณ คลองสระบัว ครั้นขุนจิราธรมมาถึงคลองสระบัว ไพร่พลที่คอยดักรอเฝ้านั้นก็เข้าโจมตีเปิดศึกกลางน้ำกับขุนจิราธร ฝ่ายขุนจิราธรนั้นก็ถูกฆ่าในเรือการศึกกลางน้ำนั่นเอง

คำจารึก

สมัยกรุงศรีอยุธยา “พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ”

บันทึก พระพุทธศักราช ๒๒๕๒ พระยามหิทธิราชธิดาองค์หนึ่งแต่ปากโค ได้ไปทูลเชิญพระ ทั้งสองฝ่ายเป็นพระธิดากับท้าวพรหมกันคานมาพิจารณาเห็นที่อันมีได้เป็นอันอันอาราม ท้าแต่พระอุโบสถไม้แล้วไปแล้วไม่ได้ท้าวพรหมกันคานว่าเจกนักจึงจึงมีใจเลื่องไสยศรัทธา วิริยะ ไม่เป็นนาถกองทำการและได้ก่อรากพระอุโบสถ ณ ๑๔ คำ เดือน ๔ ปีมะเส็ง เอกศก เสดา ๘ จนถึง ๗ วัน ๕ ๑๐ คำ เสดา ๕ ทุ่ม พร้อมด้วย สิบรูป เวลาค่ำจึงพระราชทานสนวกรมขุนสุเรนทรพิทักษ์กรมขุนอนุวัตรมศรี พระมณฑกเทพเป็นประธาน ขุนบุญพระสงฆ์ ๑๐ รูปเป็นคณะปรก สุกกันธเสมา ถึง ๗ วันจันทร์ ขึ้น ๑๕ คำ เดือน ๕ ปีระกา เบญจศก พุทธศักราช ๒๒๕๖ พระยามหา ๔ ปี ๖ เดือน จึงสำเร็จการ ได้ทำบุญและแจกสิ่งขมา และสิ่งขมาให้แก่นาถกองและไพร่ คามสมควร ชื่อจ่า คำไม้ อีฐ ปูน รัตทอง คำจ้าง ๑๔ ชั่ง ๑๒ คำถึง ๒ บาท จนถึง รวมบาทศกเทศ ๒๐ ชั่ง ๑๖ คำถึง ๒ บาท ๒ เพื่อเงินตั้งรับช่วย ๖ ชั่ง ๘ คำถึง ๑ บาท ๑ เพื่อเงินรับเงิน ๑๔ ชั่ง ๕ คำถึง ๒ บาท ๘ เพื่อ ๑ โท ทำการกน้อมมิได้เกิดเข้าด้วยกัน จึงอ้อนนามวัด “วัดพรหมกัณฑ์ธาราม” ไว้ในวันพุทธศาสนา อุปถัมภ์ ถาหรับพระสงฆ์ที่มีกิจคิดคามพระพุทธรูปอาท สมเด็จพระสรรเพชญเจ้า และจะปรารภนาให้ร้างพระบาทกรรมใด ได้กระทำมาชาติใด ๆ ขอได้ลบพระพุทธรูป อันจะได้ครัดในอนาคตกาล มีพระศรีวิริยะเมคโคเป็นอาทิกรรมใดเมื่อดับสูญ ขารธรรมขอได้ไปอุปนิพพาน ในกาลหน้าวันอังคาร ขึ้น ๔ คำ เดือน ๑ พุทธศักราช ๑๑๑๑ ปีกุน สหสศกท้าวพรหมกันคานอุทิศอาว นามานาเสมีนนาหมากับทเป็นนาถหมวก อ้าบุญใหญ่ อ้าบุญน้อย อ้าธธ อ้าธก อ้าธม อ้าธดิ อ้าธุนนาค อธิม อธิทองมาก อธิ อธิเชียว ๑๑ คน มิได้เป็นพระสงฆ์

จพรหมกัณฑ์ธารามนี้มีผู้บริจาคสร้าง ท้าวพรหมกันคาน อุทิศเงิน ๒๓ ชั่ง ๑๖ คำถึง ๒ บาท ๒ เพื่อ นารทองมาก อุทิศร่วมบุญ ๑ ชั่ง ๔ คำถึง ๒ บาท ตัปรุขบริจาคร่วมบุญ ๖ ชั่ง ๘ คำถึง ๑ บาท ๑ เพื่อ เวลาค่ำได้รับเงินอุทิศเพิ่มอีก ๓ ชั่ง ๓ คำถึง ๑ บาท ๓ จนถึง ๑ เพื่อ ๑ โท

ทุ่งนา
(ทุ่งนา)
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา
ทุ่งนา
ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา

ทุ่งนา